

Haksızlığa uğrayınca doğru tavır göstermek

Av. Emine Yılmaz: “Haksız kaynana bedduâsı ile ilgili doğru tavır nasıl olmalıdır?”

İnsanlar yaratıldığı günden beri haklılık ve haksızlık var olup geldi. Hiçbir gün ne haklılık eksik oldu yeryüzünden, ne de haksızlık! Çünkü insanlar çetin bir imtihan yaşıyorlar! Yaptıklarıyla, ettikleriyle Allah’ın huzuruna gitmeye hazırlanıyorlar. Hâlbuki kimi zaman insanlar bunu hesaba katmadan uğradıkları haksızlığın hesabını kendileri sormaya kalkabiliyorlar. Kendileri sormaya kalktıkları zaman da adalet oradan gidiyor! Oraya öfke ve gazap geliyor. Ardından cinayetler!... Çünkü işe şeytan karışıyor. His ve heva karışıyor. Kin ve nefret karışıyor. Bu durumda, bir haksızlığa uğrayınca, uğradığımız haksızlığın hesabını soracağız ve adalet edeceğiz diye yola çıkıyoruz, kendimizi Allah’ın hoşuna gitmeyen başka bir haksız tavır içinde buluveriyoruz. Bu durumda da haksız duruma biz geçiyoruz!

Peygamberler de haksızlığa uğradılar, zulme uğradılar. Ama sabırda, tevekkülde, Allah’a teslimiyette ve insanları incitmemekte bütün dünyaya rehber oldular. Hazret-i Yusuf kardeşleri tarafından haksız yere kuyuya atılıp ölüme terk edilmişti. Akşamleyin sahte kan bulaştırılmış gömleğini babalarına getirdiler. Ve: “Ey babamız!” dediler, “Biz yarışmak üzere gittik; Yusuf’u da eşyamızın yanına bıraktık, derken onu kurt yemiş; fakat senin bize inanmayacağından korkuyoruz!” diyerek ağladılar. Yakup Aleyhisselâm bunun bir düzenek olduğunu, oğullarının yalan söylediklerini, Yusuf’un başına haksız bir belâ sardıklarını, belki de canına kast ettiklerini anladı. Ama Allah’a sığınmaktan ve Allah’tan sabır dilemekten başka çare bulamadı. Şöyle dedi: “Hayır! Nefisleriniz sizi aldatıp böyle bir işe sürükledi. Artık bana düşen, güzel bir sabırdır. Yalanlarınıza karşı da ancak Allah’a sığınırım!”¹

Yakup Aleyhisselâm oğullarının bilerek ve kurgulayarak yaptıkları bu facianın dehşetinden Allah’a sığınmış, ama çok üzüntüden gözlerini kaybetmişti. Bir gün bir komşusu:

“Ey Yakup! Kederinden eriyip tükenip gittin! Nedir bu çektiklerin? Nedir bu başına gelenler?” diye sorduğunda Yakup Aleyhisselâm:

“Zaman uzun, üzüntülerim çok!” demişti.

Yüce Allah şöyle vahyetti:

“Ey Yakub! Beni yarattıklarına şikâyet mi ediyorsun?”

Yakub Aleyhisselâm tövbe edip, mağfiret dileyince Cenâb-ı Allah: “Seni bağışladım!” buyurdu.

Yakub Aleyhisselâm bundan sonra derdini soranlara:

“Ben derdimi ve hüznümü ancak Allah Teâlâ’ya şikâyet ederim” derdi.²

Peygamber Efendimiz (asm) işkencelere ve hakaretlere uğradığı Mekke günlerinde kimseye bedduâ etmedi. Taif dönüşünde kendisini taşıyıp mübarek ayaklarını kanatan Taif halkını helâk etmek üzere gelen meleklerle, “Ben rahmet için gönderildim. Umulur ki onların sulbünden Allah’ın dinini anlayan nesiller yaratılır!” diyerek Taif halkının helâkine razı olmadı ve geri gönderdi.

Asrımızda bir peygamber takipçisi olan Bediüzzaman Said Nursî Hazretleri de işkence, zulüm ve haksızlıklar içinde geçen ömründe bir defa olsun kendisine haksızlık ve işkence yapanlara bedduâ etmedi. Hatta son vasiyetlerinden birinde dedi ki: “Eğer Risâle-i Nur’u tenkit fikriyle tetkik eden adliye memurları, imanlarını onunla kuvvetlendirip veya kurtarsalar, sonra beni idam ile mahkûm etseler; şahit olunuz, ben hakkımı onlara helâl ediyorum.”³ Keza Bediüzzaman hapis hanede, zehirlenerek, ölüm döşeginde iken, fırsat bulup ziyaretine varabilen bir talebesine şöyle demiştir:

“Ölürsem, dostlarım intikamımı almasınlar.”⁴

Bütün bu örnekler çok yüksek örnekler hiç şüphesiz. Bizimkisi birbirimizin çok yakınlarında bulunan aile içi bireylere karşı (annemiz, babamız, eşimiz, çocuklarımız, kayınvalidemiz, kayınpederimiz... vs.) anlayışlı olmak, zulümleri olduğunda katlanmak, haksızlık yaptıklarında sineye çekmek, yüzümüze tükürdüklerinde yağmur saymak, bedduâ ettiklerinde sesimizi çıkarmamak ve bütün bunlarda yukarıda çok azına işaret ettiğimiz rehberlerimizde olduğu gibi Allah’a sığınmak, Allah’a havale etmek, Allah’tan sabır dilemektir. Aile içi huzursuzluğu körükleyecek ve kıskırtacak davranışlardan kesinlikle kaçınmaktır. Bizim de imtihanımız budur! Bunu başarabilirsek Allah yanında kazanan biz oluruz. Aksi takdirde bizim de vereceğimiz bir sürü hesap olur. Çünkü bizim hak arama adına yaptığımız çoğu şeyler, gerçekte hak ve adalet değil, onunkilere benzer şekilde bizim de bilmukabele yaptığımız haksızlıklardan başka bir şey olmayacaktır.

DUÂ

Ey Hakîm-i Rahim! Bize hakkı, hikmetli kitabı ve güzel dini verdiğin gibi, muâmelelerimizi hakka, hikmete, adalete ve merhamete muvafık kıl! Davranışlarımızı haktan, hukuktan, ilişkilerimizi muhabbetten, duygularımızı merhametten, kuvve-i akliyemizi hikmetten, kuvve-i şehviyemizi iffetten, kuvve-i gadabiyemizi adaletten uzak kılma! Âmin!

Dipnotlar:

- 1- Yusuf Sûresi: 16, 17, 18.
- 2- Yusuf Sûresi: 86; Taberi, Tefsir, 13/16.
- 3- Şûâlar, s. 331.
- 4- Tarihçe-i Hayat: 472.